

บทที่ 4

ผลการศึกษา และอภิปรายผลการศึกษา

ในการนำเสนอผลการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก: ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กอายุ 2-6 ปี ณ สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพ ชุมชนสวนอ้ออย เขตคลองเตย” มีวิธีการศึกษา โดยการศึกษาจากเอกสาร คือ สมุดบันทึกพฤติกรรมเด็ก และเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 9 คน ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 บิดามารดา หรือผู้ปกครองของเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน และกลุ่มที่ 2 ครูสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพ จำนวน 4 คน ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

ส่วนที่ 1 รูปแบบพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กอายุ 2-6 ปี

ส่วนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น

1. ทศนะเกี่ยวกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก อายุ 2-6 ปี
2. แนวทางในการป้องกันพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก อายุ 2-6 ปี

ส่วนที่ 1 รูปแบบพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กอายุ 2-6 ปี

พฤติกรรมความรุนแรงของเด็กที่สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพ ผลศึกษาครั้งนี้พบว่า พฤติกรรมความรุนแรงของเด็กสามารถแบ่งออกเป็น ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การประทุษร้ายทางร่างกาย (Physical Abuse)
2. การประทุษร้ายด้วยวาจา (Verbal Abuse)

1. การประทุษร้ายทางร่างกาย (Physical Abuse)

พฤติกรรมความรุนแรงทางด้านร่างกายที่เด็กแสดงบ่อยครั้ง คือ ชอบเล่นรุนแรง ขว้างปาสิ่งของ เตะ ซกต่อย ผลัก ทำลายสิ่งของ ก้าวร้าวไม่ยอมใคร โนนหัวร้าย แย่งของเล่นเพื่อน เมื่อเพื่อนไม่ให้จึงผลัก กระซากคอดเสื้อแล้วกัดมือเพื่อนทำให้เพื่อนตกใจร้องไห้มีเลือดไหลซึบ ๆ เมื่อเห็นเพื่อนเล่นของเล่นก็ตรงเข้าไปแย่งแล้วตอบหน้า วิงไลง เตะทันที นิ้ยเกะเรือบังแกเพื่อน มีการทะเลาะกันอย่างรุนแรง ผลักจนเพื่อนล้มลงบนพื้น และใช้เท้ากระทบเพื่อนอย่างแรงหลายครั้ง จน

ครูต้องเข้าไปดูเพื่อให้หยุดรังแกเพื่อน เมื่อครูดูก็พบว่าก็เพื่อนมารังแกตนก่อน เช่น ได้ปืนขึ้นไปบนเตี๊ยะแล้วกระโดดลงมาซอกต่ออยู่ด้านหลังเพื่อนเรา ๆ ใช้ไม้ปักล็อกฟ้าดศีรษะเพื่อนอย่างแรงจนเลือดไหล จับเพื่อนเขย่าแรง ๆ แล้วบีบคอ พร้อมด่าหยาบคายทั้งผลักและถีบอย่างรุนแรงไม่เว้นแม้แต่คุณครูก็ประสารในลักษณะเช่นเดียวกัน พฤติกรรมที่ก้าวร้าวอารมณ์รุนแรง ชอบซอกต่ออย เตะตี เอาไม้ตีเพื่อน เข้าแขนเพื่อนให้กรดร ลีนแบบการตีน เล่นโลดโผน กระโดดถีบ ทะเลาะวิวาท ซอกต่ออยกับเพื่อนไม่มีความคิดต่างคนต่างชัก ดึงคอเสื้อเหวี่ยงเพื่อนให้ล้มลงกับพื้น ขึ้นไปนั่งคร่อมแล้วบีบคอเพื่อนอย่างแรง เห็นเพื่อนเล่นระนาดอยู่ เด็กตรงเข้ามาครัวไม่ระนาดตีหัวเพื่อน และใช้ไม่ระนาดตีกอลองจนกลองแตก แล้ววิ่งไล่เตะเพื่อน ชอบทะเลาะเบาะแส่งกับน้องตลอดเวลา ซูกชน ไม่อุยนิ่ง เล่นของเล่นอยู่กับเพื่อน ใช้เท้าถีบหน้าจันเพื่อนล้มลงหัวกระแทกพื้นก็ตรงเข้าไปรัดคอ ขอเพื่อนให้เล่นด้วย เมื่อเพื่อนไม่เล่นก็ต่ออย กระโดดถีบแรง ๆ จนเพื่อนล้มลงไปนอนอยู่บนพื้น

2. การประทุษร้ายด้วยวาจา (Verbal Abuse)

พฤติกรรมความรุนแรงทางด้านวาจาที่เด็กแสดงบ่อยครั้ง คือ ตวาดเสียงดัง พูดจาข่มขู่ ด่าหยาบคาย แผลดเสียงตะโกน โดยใช้ภาษาข่มขู่ทั้งครู และเพื่อน หรือน้องที่ด้อยกว่าตัวเอง เช่น “เดียวให้พ่อเขาเป็นนายใหญ่เลย” น้ำเสียงพูดด้วยความโมโห หรือวิงเอามาเลตีเพื่อน โดยกล่าวหาว่าเพื่อนแกล้งตนเองก่อน ทั้ง ๆ ที่เพื่อนไม่ได้ทำอะไร รวมถึงการด่าเพื่อน ๆ ด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย

ส่วนที่ 2 ผลกระทบ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม คือ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน และครูสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพ จำนวน 4 คน พบว่ามีข้อมูลทั่วไปดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1

ตารางที่ 4.1
ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

ข้อมูลทั่วไป	ความ เกี่ยวพัน	เพศ	อายุ	สถานภาพ สมรส	การศึกษา	รายได้	อาชีพ
กรณีส้มภาษณ์ ที่ 1	ป้า	หญิง	43	แยกกันอยู่	ป. 4	4,000	รับจำจง
กรณีส้มภาษณ์ ที่ 2	มารดา	หญิง	38	อยู่ด้วยกัน	ป. 6	3,000	แม่บ้าน
กรณีส้มภาษณ์ ที่ 3	ย่า	หญิง	56	อยู่ด้วยกัน	ไม่ได้เรียน	ไม่แน่นอน	ค้าขาย
กรณีส้มภาษณ์ ที่ 4	มารดา	หญิง	30	หย่าร้าง	ม. 3	5,000	แม่บ้าน
กรณีส้มภาษณ์ ที่ 5	บิดา	ชาย	29	หย่าร้าง	ป. 6	6,000	รับจำจง

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองเด็ก ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 4 คน เพศชาย จำนวน 1 คน โดยมีความเกี่ยวพันเป็นมารดา จำนวน 2 คน ป้า จำนวน 1 คน ย่า จำนวน 1 คน และบิดา จำนวน 1 คน มีอายุมากที่สุด 56 ปี อายุของลงมา 43 ปี อายุ 38 ปี อายุ 30 ปี และอายุ 29 เป็นอายุน้อยที่สุด สถานภาพสมรสของกลุ่มประชากร ส่วนใหญ่มี สถานภาพสมรส โดยอยู่ด้วยกัน จำนวน 2 คน และหย่าร้าง จำนวน 2 คน และแยกกันอยู่จำนวน 1 คน ระดับการศึกษาในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างหรืออุปมิการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษาต่อต้นต้ม จำนวน 1 คน การศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2 คน การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน ไม่ได้ศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานจำนวน 1 คน รายได้สูงที่สุด 6,000 บาท จำนวน 1 คน รายได้รองลงมา 5,000 บาท จำนวน 1 คน รายได้

4,000 บาท จำนวน 1 คน รายได้ 3,000 บาท จำนวน 1 คน และรายได้ไม่แน่นอน จำนวน 1 คน อาชีพส่วนใหญ่รับจ้าง จำนวน 2 คน เป็นแม่บ้าน จำนวน 2 คน และค้าขาย จำนวน 1 คน

กลุ่มที่ 2

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มครัว

ข้อมูลทั่วไป	ความ เกี่ยวพัน	เพศ	อายุ	สถานภาพ	การศึกษา	รายได้	อาชีพ
กรณีส้มภาษณ์ ที่ 1	ครัว	หญิง	52	สมรส	ม.ศ. 3	9,000	รับจ้าง
กรณีส้มภาษณ์ ที่ 2	ครัว	หญิง	30	สมรส	ปริญญา ตรี	7,190	รับจ้าง
กรณีส้มภาษณ์ ที่ 3	ครัว	หญิง	29	โสด	ปริญญา ตรี	8,000	รับจ้าง
กรณีส้มภาษณ์ ที่ 4	ครัว	หญิง	55	โสด	ปริญญา ตรี	15,000	รับจ้าง

จากตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปจากการสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่มีความเกี่ยวพันเป็นครัวประจำชั้นของเด็ก เป็นเพศหญิง จำนวน 4 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 29-52 และ 55 ปี สถานภาพสมรส จำนวน 2 คน สถานภาพโสด จำนวน 2 คน ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาตรี จำนวน 3 คน จบ ม.ศ. 3 จำนวน 1 คน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 9,739 บาท อาชีพรับจ้าง จำนวน 4 คน

ประเด็นการสัมภาษณ์ มี 2 ประเด็น คือ

1. ทศะทางปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กอายุ 2-6 ปี
2. แนวทางป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กอายุ 2-6 ปี

ผลการสัมภาษณ์

ในการนำเสนอผลการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาจะนำเสนอเป็นรายกลุ่ม เกี่ยวกับปัจจัย สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก ซึ่งมี 4 ด้าน คือ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัย ด้านชุมชน ปัจจัยด้านสื่อโทรทัศน์ และปัจจัยด้านสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพ โดยจะนำเสนอผล การสัมภาษณ์ทั้ง 2 ประเด็นดังต่อไปนี้

ผลการสัมภาษณ์กลุ่มที่ 1

จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง จำนวนทั้ง 5 คน มีทัศนะไปในทิศทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ ผู้ศึกษาจึงขอนำเสนอผลการสัมภาษณ์ในภาพรวม ตามรายละเอียด ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กอายุ 2-6 ปี

1) ปัจจัยด้านครอบครัว

อิทธิพลสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก ครอบครัวขาด การดูแลเอาใจใส่และการอบรมเลี้ยงดู บิดามารดาส่วนมากจะเลี้ยงแบบตามใจ และผู้ปกครองให้ความรักที่พิเศษมีลักษณะการดูแลเอาใจใส่ที่เข้มงวดไม่อนุญาตให้บุตรออกไปเล่นนอกบ้าน เพราะกลัวอันตราย สภาพครอบครัวแตกแยก สมาชิกในครอบครัวมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวและเกี่ยวข้อง กับศูนยาเสพติด ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวห่างเหินเหตุไม่ได้ใกล้ชิดบิดามารดา เพราะบิดามารดาไม่มีเวลาเลี้ยงดูให้ความรักความเอาใจใส่ เพราะต้องออกไปทำงานหารายได้ ส่วนการลงโทษบุตรนั้นใช้วิธีการข่มขู่ให้หยุดพฤติกรรม ใช้ไม้ขนาดเล็กตีแรง ๆ หรือใช้ฝามือตีลักษณะสภาพที่พากอาศัยมีความคับแคบ เป็นบ้านไม้ชั้นเดียวแคบ ๆ และบ้านไม้สองชั้นอยู่ในชุมชนตั้งอยู่ริมทางรถไฟสายเก่า ซึ่งมีทางเดินเข้าบ้านปลัดด้วยพื้นไม้ที่ผุพัง ใต้พื้นบ้านมีน้ำค้าง สกปรก เน่าเหม็นส่งผลต่อสุขภาพกายจิตของเด็ก เช่น หงุดหงิด ไม่ให้ก้าวร้าว ตะวاد ข่มขู่ ขว้างปาสิ่งของ ดื้อหรือทะเลกันระหว่างพี่น้อง ครอบครัวไม่มีเวลาที่จะทำกิจกรรมร่วมกันนอกบ้านให้เวลาส่วนใหญ่ดูโทรทัศน์อยู่ภายนอกบ้าน

อย่างไรก็ตามผู้ให้สัมภาษณ์เสนอว่าครอบครัวมีความผูกพันกันดี มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกัน และแสดงทัศนคติที่มีต่อเพศของบุตรชายว่าการใช้กำลังถือเป็นเรื่องปกติ

2) ปัจจัยด้านชุมชน

อิทธิพลสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก สภาพแวดล้อมในชุมชนมีลักษณะที่พากอาศัยของคนในชุมชนเป็นแหล่งชุมชนแออัดมีห้องเช่าขนาดเล็กติด ๆ กัน

มีคนพักอาศัยอยู่จำนวนมากได้ยินพื่อนบ้านทະละกัน มีชอยเป็นทางเดินแคบ ๆ และเป็นแหล่งยาเสพติด เป็นพื้นที่ส่งและจำหน่ายยาเสพติด คนในชุมชนเคยถูกตำรวจจับไปหลายครั้งแต่ก็ยังมี พฤติกรรมเหมือนเดิม เพราะมีทัศนคติว่า การติดคุกการถูกจับเป็นเรื่องธรรมด้า พฤติกรรมของคน ในชุมชนชอบบีบี้เหล้า ทະละกันวิชาตและเล่นการพนัน เพื่อนบ้านส่วนใหญ่เคยถูกจำคุก 7 ปี และ 5 ปี ส่วนใหญ่ใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาภายในครอบครัว บิดามารดาไม่พูติกรรม ตอบตี บุตร ด่าหอ ให้เกิดความเจ็บปวดทางจิตใจส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง หรือค้าขายเล็กน้อย นอกจากนี้ผู้นำชุมชนได้มองเห็นปัญหาและพยายามจัดให้มีกิจกรรม โครงการต่าง ๆ เช่น โครงการ สาดมนต์ งานทำบุญประจำปี และได้นำบุตรไปทำบุญที่วัด

3) ปัจจัยด้านลักษณะของ

ผู้ปกครองเชื่อว่าสื่อโทรทัศน์ มือถือทิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ จดจำภาพของเด็กมาก ซึ่งพฤติกรรมของเด็กชอบอนดูโทรทัศน์เป็นเวลานาน และผู้ปกครองไม่ทราบจะแก้ปัญหาอย่างไร เพราะพฤติกรรมการเลี้ยงดูเป็นแบบเดิม ๆ เช่น เปิดโทรทัศน์ทิ้งไว้เสมอ และทุกครอบครัวมีโทรทัศน์จำนวนไม่ต่ำกว่า 2 เครื่อง เครื่องเล่นวีซีดี 1 เครื่อง การ์ตูนที่เด็กชอบดู มีปีกอบ้าย Scoopy Doo Mickey mouse, Tom and Jerry, Spider man และก้านกลวย โดยรวม คุณแม่ เด็กส่วนใหญ่จะเปิดปิดโทรทัศน์และเครื่องเล่นวีซีดีได้เอง โดยไม่มีผู้ใหญ่ให้คำแนะนำ พฤติกรรมการเลียนแบบจากการ์ตูนและละครที่นิยม ใช้อาชญาณ ไม่ปีนและมีดatab แปลงร่างเป็นอุ逐ตัวแม่น กระโดดถีบ เตะ ซึ่งละแวกบ้านมีร้านเกมติดห้องแอร์ในขณะที่สภาพแวดล้อมภายในบ้านเด็กเป็นแต่เพียงบ้านไม้ ห้องเช่าเล็ก ๆ

อย่างไรก็ตามผู้ให้สัมภาษณ์เสนอว่าโทรทัศนมีความจำเป็นสามารถยืดหยุ่นได้

4) ปัจจัยด้านสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเพพ

อิทธิพลสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก พบร่ว่าทัศนคติ ข้อมูลพื้นฐานที่สอดคล้องกันของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเพพมีเด็กจำนวนทั้งหมด 100 คน มีความกว้างของอาคารขนาดยาว 6.34 เมตร กว้าง 3.76 เมตร มีห้องเรียน 3 ห้อง ห้องโถงประสังค์ 1 ห้อง และห้องน้ำ 2 ห้อง ส่วนใหญ่ คับแคบ จำนวนนักเรียนมีมากแต่พื้นที่มีจำกัด และจำนวนครุภาระไม่เพียงพอ ผู้ปกครองส่วนมากมีทัศนะด้านบวกต่อสถานรับเลี้ยงเด็ก พอกับการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนของเด็กที่นี่มาก บริการดูแลเด็กในชุมชนและการอบรมเด็กดีมากและราคาไม่แพง ครุภาระการลงโทษและมีการเสริมรางวัลด้านบวกให้เด็ก

ประเด็นที่ 2 แนวทางป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กอายุ 2–6 ปี

1) ปัจจัยด้านครอบครัว

การทำหน้าที่ของบิดามารดาในการอบรม สร้างสอน และการให้คำแนะนำนำอย่างมีเหตุผล ผู้ปกครองควรให้เวลาสำหรับการอบรมเลี้ยงดูและพักผ่อนหย่อนใจร่วมกันในครอบครัว พ่อแม่เมื่อคราวทะเลาะ หรือใช้ความรุนแรงต่อกันน้ำลูก

2) ปัจจัยด้านชุมชน

คณะกรรมการชุมชนจัดให้มีการอบรมและส่งเสริมให้ความรู้แก่ครอบครัวรุ่นใหม่ ให้เห็นความสำคัญของการใช้ชีวิตร่วมกันระหว่างสามีภรรยาและบุตร ให้ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์และพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรงของเด็กภายในชุมชน จัดให้มีบิดามารดาของเด็กในชุมชนเข้าอบรมเรื่องอิทธิพลของสื่อต่อความรุนแรงของเด็ก ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการชุมชน ควรช่วยกันสอดส่องดูแลปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชน

3) ปัจจัยด้านสื่อโทรทัศน์

คณะกรรมการชุมชนจัดอบรมเรื่องอิทธิพลของสื่อโทรทัศน์ต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก ให้มีความรู้เรื่องคุณประโยชน์และโทษของสื่อโทรทัศน์ ผู้ปกครองควรให้เวลาเลือกชมรายการโทรทัศน์พร้อมทั้งให้คำแนะนำบุตรโดยต้องปฏิตามข้อตกลงร่วมกัน

4) ปัจจัยด้านสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเดพ

ในส่วนของโครงสร้างทางกายภาพ และกิจกรรมการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ยังมีปัญหาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก กลุ่มตัวอย่างจึงมีความเห็นว่า ควรมีการขยายอาคารเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนเด็กที่เพิ่มขึ้น ครูไม่ควรลงโทษเด็กด้วยวิธีการที่รุนแรง เกินไป เช่น การตี หุ่นเด็กให้กลัว ควรประสานงานขอความร่วมมือกับกลุ่มเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน และสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเดพ เพื่อให้ตระหนักรถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อขอรับการสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ใน การพัฒนาสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเดพให้เหมาะสมสำหรับการดูแลเด็ก จัดให้มีกิจกรรมที่ปลดปล่อย มีที่เล่นสำหรับผ่อนคลายอารมณ์ ส่งเสริมกิจกรรมเรื่องการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การเคารพตนเองและให้เกียรติผู้อื่น

ผลการสัมภาษณ์กลุ่มที่ 2

จากการสัมภาษณ์ครุ จำนวนทั้ง 4 คน มีทัศนะไปในทิศทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ ผู้ศึกษาจึงขอนำเสนอผลการสัมภาษณ์ในภาพรวม ตามรายละเอียด ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กอายุ 2–6 ปี

1) ทศนะปัจจัยด้านครอบครัว

อิทธิพลสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าครอบครัวไม่มีความผูกพันกัน ความสัมพันธ์ในครอบครัวห่างเหิน เด็กไม่ได้มีความใกล้ชิด ส่วนมากเป็นบุตรคนเดียว ถูกเลี้ยงดูแบบตามใจมาก เขายังไงเด็กดื้อ ก็คงโทษเดือนตี ดุด่า ตวาด พูดหยาบคายด่าทอ แสดงความหัวดกลัว เด็กมีความต้องการความรัก สมماชิกในครอบครัวมีความเข้มงวดในการอบรม จะลงโทษอย่างไม่มีเหตุผล ชอบใช้ความรุนแรง ตอบตี และบิดามารดาได้ทะเลกันต่อหน้าเด็ก มีการแก้ไขพฤติกรรมก้าวร้าวของบุตรไม่ถูกวิธี เมื่อโตขึ้นอาจมีแนวโน้มเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรุนแรง และมีครอบครัวที่ร้ายแรงเนื่องจากเกี่ยวข้องกับคดียาเสพติดและดื่มสุรา บุตรถูกเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ลักษณะที่พากอาศัยก็เป็นแต่เพียงห้อง เช่าเล็ก ๆ บ้านไม่ซันเดียว และบ้านไม่ 2 ชั้นไม่มีบริเวณ อย่างไรก็ตามครูได้ให้สัมภาษณ์ว่า ครอบครัวที่อยู่บ้านเดียว มีบิดา มารดา บุตร ย่า และพากอาศัยอยู่กันเป็นครอบครัวใหญ่ เด็กจึงถูกตามใจ

2) ทศนะปัจจัยด้านชุมชน

อิทธิพลสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชนว่าไม่มี เป็นแหล่งอบายมุข แออัด เพราะเป็นย่านที่พากอาศัยของคนรับจ้างผู้ใช้แรงงานซึ่งส่วนใหญ่จะไปทำงานในเวลากลางวัน กลับมาที่ชุมชนก็เล่นการพนัน ดื่มเหล้า หลังเลิกงาน มีการทะเลาะระหว่างสามีภรรยา เด็กในชุมชนได้เห็นและได้ยินการดุด่า ตอบตีกันบ่อยครั้ง เพราะบ้านอยู่ติดกัน อีกทั้งเป็นแหล่งยาเสพติด มีทั้งผู้จำหน่ายและผู้เสพอยู่ตั้งแต่รัยรุ่นจนถึงวัยกลางคน ซึ่งปัจจุบันขบวนการจำหน่ายใช้เด็กอายุ 9 ปี เป็นผู้ส่งยา โดยใช้โทรศัพท์ติดต่อเป็นวิธีการที่สะดวกและง่ายในการส่ง มีคนถูกจับติดคุกในคดียาเสพติดหลายรายเป็นผู้ปกครองของเด็ก คนในชุมชนเข้าใจความหมายของความรุนแรงแต่กลับใช้ความรุนแรงตอบความรุนแรง เป็น เพราะขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่ได้เรียนหนังสือ และไม่ให้ความสนใจเรื่องของการศึกษาเท่าที่ควร ไม่จำกัดขั้นกับบุตรให้ใส่ใจในการศึกษา กรรมการชุมชนได้จัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนซึ่งครอบคลุมกว่าคณภาพรวมการชุมชนได้จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เรื่องความรักและความสามัคคีกันของคนในชุมชนให้ตระหนักรถึงปัญหาต่าง ๆ เพื่อสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็ง โดยนำเยาวชนไปสวนวนต์ที่วัดโดยมีโครงการต่าง ๆ รองรับ ซึ่งขณะนี้ได้มีการลงพื้นที่ของศาลอาญาเพื่อสร้างอาชีพช่วยเหลือแม่บ้าน เยาวชน โดยฝึกอาชีพ และบางครั้งจัดค่ายให้เด็กเยาวชนซึ่งวันสำคัญทางศาสนาจะมีการรวมกลุ่มกันไปทำศาสนกิจ สาدمนต์ ทำบุญตักบาตรร่วมกันในชุมชน และมีกิจกรรมให้เด็กแสดงออกมีกลุ่มกล่องยาว ดนตรี มีก้องทุนกู้ยืม ฝึกให้เด็กฝึกสามารถ

ด้วยการปฏิบัติศาสนกิจและ ร่วมกับผู้ปกครองที่วัดสะพานทุกวันอาทิตย์ นอกจากราชบ้านนี้ยังมีการก่อตั้ง ศูนย์ยุติธรรมชุมชนขึ้นเมื่อก่อตั้งมาเพื่อเกิดการทางเลือกวิวัฒน์ ซึ่งพระภิกษุที่วัดสะพานยังได้ก่อตั้งศูนย์บำบัด ยาเสพติดให้แก่เยาวชน

3) ทัศนะปัจจัยด้านสื่อโทรทัศน์

อิทธิพลสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก สื่อโทรทัศนมี อิทธิพลสำคัญมากสำหรับคนที่ใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนแห่งนี้ เพราะไม่มีกิจกรรมอะไรที่จะช่วยให้ผ่อนคลายหรือบันเทิงได้ดีเท่ากับโทรทัศน์ เกม สื่อสิ่งพิมพ์ หรือละครจากตอบตีกันในโทรทัศน์ ผู้ปกครอง ไม่ได้แนะนำว่าอะไรควรทำไม่ควรทำปล่อยให้เด็กนั่งดูรายการโทรทัศน์เป็นเวลานาน โทรทัศน์ จะต้องเปิดไว้เสมอ คนในชุมชนเคยชินกับการได้ยินเสียงโทรทัศน์ หากไม่เปิดเหมือนชีวิตขาดอะไรไป หงุดหงิด อารมณ์ไม่ดี บางครอบครัวมีโทรทัศน์มากกว่า 2 เครื่อง ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีเวลาที่จะอบรมบุตร จึงต้องให้โทรทัศน์ทำหน้าที่อบรมแทน ให้ทั้งความบันเทิง ความรู้ การตูนสารคดีท่องโลกต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ สามารถเลือกชมได้โดยปราศจากการให้ความรู้หรือคำแนะนำใด ๆ จากผู้ปกครอง แม้แต่การเลือกซื้อซีดีการ์ตูนให้บุตรก็เลือกซื้อที่เพิ่มความรุนแรง ได้ตราชคันพบที่ดีอุตติร้ายแม่นในระเบียบเด็กเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสถานรับเลี้ยงเด็กมีน้อยมาก ให้เปิดรายการการ์ตูนดีมีสาระ สารคดีและนิทานคุณธรรมต่าง ๆ ให้เด็กได้รับความบันเทิงในแต่ละสัปดาห์ สื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ เกมชูว์และละครที่ตอบตีกันล้วนทำให้เด็กซึมซับความรุนแรงไม่มากก็น้อย ยิ่งคนในชุมชนเดิยงบุตรด้วยการเปิดโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อที่รวดเร็วและทันสมัยเข้าถึงเด็กได้ง่ายให้ทั้งภาพและเสียง ทำให้บทบาทของสื่อในบุตรนี้มีความรวดเร็วและทันสมัย รายงานข่าว ๆ ตลอดวัน จนทำให้เด็กแยกไม่ออกรห่วงว่าชีวิตจริงกับเหตุการณ์ที่เห็นในละครที่วี ซึ่งบิดามารดาไม่มีเวลา และเลี้ยงลูกอย่างปล่อยปละละเลย และบทบาทหน้าที่ความเป็นครูไม่สามารถกำกับติดตามเด็กได้ทุกคน ผู้ปกครองให้ความร่วมมือน้อยในการอบรมบุตร ผู้ปกครองไม่ให้คำแนะนำในการเลือกชมรายการโทรทัศน์ ซึ่งสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพมีน้อยมาก ให้เด็กดูการ์ตูน นิทานคุณธรรม และสารคดี โดยมีครูแนะนำเป็นข้อโมงแสดงความคิดเห็น

4) ปัจจัยด้านสถานรับเลี้ยงเด็ก

อิทธิพลสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพโดยรวมมีลักษณะเป็นอาคารไม้ 2 ชั้น ชั้นล่างเป็นห้องโถง 3 ห้อง ห้องน้ำ 2 ห้อง ส่วนชั้นบนเป็นห้องเรียน 2 ห้องและห้องพักเจ้าหน้าที่ 1 ห้อง ซึ่งมีลักษณะเก่าทรุดโทรม ผุพัง ซึ่งครูใช้เนื้อที่ทุกตารางนิ้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด จัดมุมให้เด็กเกิดพัฒนาการในข้อจำกัดเรื่องสถานที่ ห้องเรียนที่คับแคบ ห้องน้ำที่ไม่เพียงพอ จำนวนห้องเรียนยังมีน้อย ให้ความรู้สึกอึดอัด

เมื่อปริเวณไม่กว้างขวางพอที่เด็กจะวิ่งเล่นหรือทำกิจกรรมสร้างสรรค์อื่นได้เพียงพอ กับความต้องการทำให้เด็กเลียนแบบพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อน ครูมีวุฒิการศึกษาด้านปฐมวัยและมีจิตวิทยาเด็ก ทุกคนกระตือรือร้นที่จะทำการสอน และปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองแต่มักไม่ได้รับความร่วมมือ ปล่อยลูก ๆ ให้เป็นธุระของครู การลงโทษใช้ไม่ตี การลงโทษในลักษณะการใช้ไม่ตี ด้วยฝ่ามือ ต้องใช้วาจาข่มขู่ถึงยอมหยุดพฤติกรรม ได้พยายามเสริมแรงบวกให้เด็กมาก ๆ เป็นสิ่งที่ครูทุกคนที่สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเด็กกำลังพยายามเพื่อให้เด็กรู้สึกเหมือนอยู่ในบ้านที่สองส่วนความสัมพันธ์แม่สถานรับเลี้ยงเด็กจะดับเบิลในเรื่องสถานที่และ แต่ไม่เคยในการเพิ่มพูนความรู้อย่างสม่ำเสมอ และจัดการเรียนการสอนให้พัฒนาขึ้น ผู้ปกครองส่วนมากจะไม่ค่อยติดตามด้านการเรียนการสอนของครูเท่าที่ควร เนื่องจากผู้ปกครองขาดความรู้ และต้องทำงานหาเข้ากินคำจี๊ดไม่สนใจในสิ่งที่มอบหมายให้กับบุตร นอกจานี้ภาระในการดูแลเด็กจึงขึ้นอยู่กับครูที่สถานรับเลี้ยงเด็ก เช่น หมอนัดให้ผู้ปกครองนำเด็กไปหานม แต่ผู้ปกครองบอกว่าให้ครูพาไป การเลี้ยงดูอบรมเด็กอยู่ในภาวะของครูทั้งหมด ความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครองสัมพันธ์ดี ครูไปเยี่ยมครอบครัวเด็ก และให้คำแนะนำแต่ผู้ปกครองไม่สามารถปฏิบัติได้

ประเด็นที่ 2 แนวทางการป้องกันพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กอายุ 2-6 ปี

1) ปัจจัยด้านครอบครัว

จัดอบรมชีวิตครอบครัวให้ผู้ปกครองในชุมชนจะได้เห็นความสำคัญในการอบรมเด็กดูแลอย่างถูกต้องและเหมาะสม ควรให้ความรู้ผู้ปกครองเรื่องการอบรมเด็กบุตรให้มีการลงโทษเชิงสร้างสรรค์ เป็นตัวอย่างที่ดีงามให้เด็กเยาวชนได้เห็นเป็นแบบอย่าง สนับสนุนงานส่งเสริมชีวิตครอบครัวให้มีอาชีพ มีรายได้ ให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดี การลงโทษเด็กควรใช้เหตุผลและอธิบายให้เด็กเข้าใจบิดามารดาควรเลี้ยงดูเด็กให้มีมาตรฐาน จิตที่มีเมตตา กรุณา จะเป็นจิตใจที่อ่อนโยน

2) ปัจจัยด้านชุมชน

คณะกรรมการชุมชนควรมีการประสานงานร่วมกับคนในชุมชนให้เห็นความสำคัญของการจัดภาพแวดล้อมที่ดีและเข้มแข็งให้กับเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชุมชน การปฏิบัติร่วมกันของคนในชุมชนต่อการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันจุดเสี่ยงต่ออันตรายควบคุมการเข้าออกของคนในชุมชน จัดบริเวณที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับคนในชุมชนหรือจัดมุมให้มีความรู้โดยขอความร่วมมือจากผู้ปกครองซึ่งกันและกันสอดส่องดูและอบรมบุตรหลาน

3) ปัจจัยด้านสื่อโทรทัศน์

กำหนดระยะเวลาในการชมรายการโทรทัศน์ ควรมีคู่หรือผู้ปกครองดูและหรือให้คำแนะนำผู้ปกครองควรให้ความสำคัญกับการเลือกชมรายการโทรทัศน์หรือเลือกรายการดี ๆ มีศีลธรรมควรให้ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อโทรทัศน์กับหน้าต่างบ้านแรกของชีวิตในวัยเด็ก

4) ปัจจัยด้านสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเลข

ควรจัดสภาพแวดล้อมรอบ ๆ สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเลขให้ดีขึ้น ควรขยายอาคาร จัดทำประตูเหล็กปิดประตูอย่างข้าง ๆ ด้านหน้าและด้านหลังของสถานรับเลี้ยงเด็กควรมีการเล่นในห้องครุณธรรมให้เด็กพึงเพื่อขัดเกลาพฤติกรรมที่รุนแรงของเด็กลง หาสิ่งของที่เด็กชอบให้เด็กทำ และมอบหมายหน้าที่ให้เด็กรับผิดชอบ หรือไม่ก็เสริมแรงให้เด็กมาก ๆ ฝึกสอนหรืออบรมเด็กให้รู้จักแก่ปัญหาอย่างถูกทางที่จะไม่ใช้ความรุนแรง หรือเมื่อเด็กกระทำผิด ก้าวร้าวรุนแรง

สรุปผลการสัมภาษณ์

ตารางที่ 4.3

การเปรียบเทียบข้อเหมือนและข้อแตกต่างเกี่ยวกับปัจจัยสิ่งแวดล้อม

ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กระหว่าง

กลุ่มผู้ปกครอง และกลุ่มครู

ทศนะปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรง ของเด็ก	ข้อเหมือน		ข้อต่าง	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
1) ปัจจัยด้านครอบครัว				
1. ครอบครัวขาดการดูแลเอาใจใส่	✓	✓		
2. ขาดการอบรมเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม ปล่อยปละ ละเลย	✓	✓		
3. บิดามารดาอบรมแบบตามใจ	✓	✓		
4. ครอบครัวมีความอบอุ่นและผูกพันกันดี				✓
5. การแสดงความรักที่ผิดหวังและแก้ไขพฤติกรรม ก้าวร้าวของบุตรไม่ถูกต้อง	✓	✓		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ทัศนะปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรง ของเด็ก	ข้อเหมือน		ข้อต่าง	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
6. การดูแลเอาใจใส่แบบเข้มงวดเกินไป	✓	✓		
7. เด็กต้องการความรักความเอาใจใส่เรียกว่าความสนใจ				✓
8. ความสัมพันธ์ในครอบครัวห่างเหินเด็กไม่ได้ใกล้ชิด บิดามารดา	✓	✓		
9. สมาชิกในครอบครัวมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ใช้ร้ายๆ ข่มขู่ ด่า ตราด พูดจาหยาบคาย	✓	✓		
10. บิดามารดาได้ทะเลาะตบตีทำร้ายร่างกายกันต่อ หน้าเด็ก				✓
11. สมาชิกในครอบครัวเกี่ยวข้องกับยาเสพติด				✓
12. สภាពครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง	✓	✓		
13. สภាពที่พักอาศัยมีความคับแคบ บุคลาดด้วยพื้นไม้ ใต้พื้นบ้านมีน้ำร้าวส่งกลิ่นเน่าเหม็น	✓	✓		
2) บุจฉัยด้านชุมชน				
1. แหล่งชุมชนแออัด	✓	✓		
2. แหล่งเพรรรบдаของยาเสพติดที่มีทั้งผู้เสพ และผู้ จำหน่าย	✓	✓		
3. คนในชุมชนมีทัศนคติว่าการติดคุก หรือถูกจับเป็น เรื่องธรรมดा	✓	✓		
4. พฤติกรรมคนในชุมชนชอบดื่มเหล้า เล่นการพนัน				✓
5. ชุมชนชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา มีการ ทะเลาะวิวาท				✓
6. ลักษณะที่พักอาศัยเป็นบ้านเช่าขนาดเล็กติด ๆ กัน มีผู้คนเป็นจำนวนมาก				✓

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ทัศนะปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรง ของเด็ก	ข้อเหมือน		ข้อต่าง	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
3) ปัจจัยด้านสื่อโทรทัศน์				
1. มีความเชื่อว่าสื่อโทรทัศนมีอิทธิพลต่อความรุนแรง ของเด็ก	✓	✓		
2. สื่อโทรทัศนมีความสำคัญช่วยให้ได้รับความบันเทิง และผ่อนคลาย				✓
3. สามารถควบคุมมีพฤติกรรมเปิดโทรทัศน์ทึ้งไว้ เสมอ	✓	✓		
4. มีความคุ้นเคยและเคยซิดกับเสียงโทรทัศน์ไม่ได้ยิน จะหุดหงิด อารมณ์ไม่ดี				✓
6. ผู้ปกครองปล่อยให้บุตรอยู่หน้าจอโทรทัศน์เป็น เวลานาน	✓	✓		
7. เด็กสามารถเปิดปิดโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีโอได้เอง	✓	✓		
8. ผู้ปกครองไม่ได้ให้คำแนะนำเด็กในการเลือกชม รายการโทรทัศน์				✓
9. ผู้ปกครองเลือกซื้อการ์ตูนที่มีเนื้อหาแห่งความรุนแรง ให้เด็ก				✓
10. เด็กเลียนแบบพฤติกรรมตัวละครใน การ์ตูน เช่น เด็กชอบแปลงร่างเป็นอุลติวาร์มีเดน กะโหลกกระโดดถีบ เตะ เพื่อน	✓	✓		
11. ทุกครอบครัวมีโทรทัศน์เครื่องเล่นวีดีโอไม่ต่ำกว่า 2 เครื่อง และเด็กสามารถยืดครองได้ตลอดเวลา	✓	✓		
12. สื่อโทรทัศน์ให้ความรวดเร็วทันสมัยและเข้าถึงเด็ก ได้ง่ายให้ทั้งภาพและเสียง รายงานข่าว ๆ ตลอดวัน ความรุนแรงบ่อย ๆ				✓
13. เด็กแยกไม่อกรอบระหว่างชีวิตจริงกับละครโทรทัศน์				✓

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ทัศนะปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรง ของเด็ก	ข้อเหมือน		ข้อต่าง	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
16. มีร้านเกมในชุมชน 3 แห่ง	✓	✓		
17. สถานรับเลี้ยงเด็กเสนอรายการการ์ตูนดิจิทัล มีสาระ สารคดี และนิทานคุณธรรมรวม และให้เด็กได้รับความ บรรเทิงเชิงสร้างสรรค์				✓
4) ปัจจัยด้านสถานรับเลี้ยงเด็ก				
1. สถานที่มีลักษณะคับแคบ เก่า ทรุดโทรม พื้นที่ในการ ทำกิจกรรมต่าง ๆ มีน้อย	✓	✓		
2. จำนวนเด็กมีมาก	✓	✓		
3. เด็กเลียนแบบพฤติกรรมการเล่นของกลุ่มเพื่อน				✓
4. จำนวนครูไม่เพียงพอ	✓	✓		
5. ครูมีภูมิการศึกษาปฐมวัยและมีจิตวิทยาเด็ก กระตือรือร้นที่จะจัดกิจกรรมการสอน				✓
6. ผู้ปกครองไม่ติดตามด้านการเรียนการสอนของครู				✓
7. ผู้ปกครองมีทัศนะด้านบวกต่อสถานรับเลี้ยงเด็ก	✓	✓		
8. ครูและผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	✓	✓		
9. การลงโทษใช้เมติ ใช้ฝามือตี ขู่ด้วยวาจา				✓
10. มีการเสริมแรงด้านบวก มีการรางวัล เมื่อทำดี	✓	✓		

อภิปรายผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก : ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม
ความรุนแรงของเด็กอายุ 2-6 ปี ศึกษาเฉพาะกรณี ณ สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพ เขตคลองเตย ใน
ครั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลการศึกษา จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของกลุ่มประชากร พฤติกรรม
ความรุนแรงของเด็ก มาจากหลายปัจจัย เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการบรรยายแบบ
พรفنนา ปรากฏว่ามีประเด็นที่น่าสนใจ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. รูปแบบพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กอายุ 2-6 ปี

จากรูปแบบพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กอายุ 2-6 ปี ที่สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพ พบว่า) รูปแบบพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1) การประทุษร้ายทางร่างกาย เช่น เตะ กระโดดถีบ ชกต่อย บีบคอก จิกหัว หยิก ผลัก กระซາก เขย่า ตอบหน้า หรือใช้อาฎ เช่น ใช้มือตี และเอามีไส่พัมมาตรา เล่นปืน (Physical Abuse)

2) การประทุษร้ายด้วยวาจา (Verbal Abuse) เช่น ตะคงเพื่อน ด่า ใช้คำหยาด คำปฏิเสธ กล่าวได้ว่าการที่เด็กแสดงออกพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงเช่นนี้ ผลจากการ สัมภាន์ทำให้พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ครอบครัวทุกครอบครัวของเด็กที่ทำการศึกษา มีการ ทำความรุนแรงต่อเด็ก เป็นภาพสะท้อนที่ทำให้เห็นว่า สมาชิกในครอบครัวได้แต่งแต้มวัยแห่งการ เรียนรู้และซ่างสังเกตในทางลบ ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวห่างเหิน ขาดความผูกพัน ไม่ได้ รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม และสมาชิกในครอบครัวเองก็มีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ทำร้าย ร่างกายกันต่อหน้าเด็ก บางครอบครัวเกี่ยวข้องกับสุราและยาเสพติด และมีประวัติการถูกจำกัด ต้องโทษ เมื่อเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมของครอบครัวที่มีบรรยายกาศแบบนี้ อาจเป็นไปได้ที่เด็ก เก็บกด สะสมอารมณ์โกรธไว้ภายใน อีกทั้งสภาพแวดล้อมของชุมชนที่เป็นแหล่งแพร่ระบาดของ ยาเสพติด ขอบใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการกระตุ้นของสื่อโทรทัศน์ที่เน้น พฤติกรรมความรุนแรง จนทำให้เด็กเกิดการลอกเลี้ยงแบบ การที่ปล่อยให้เด็กนั่งอยู่หน้าจอ โทรทัศน์เป็นเวลานาน โดยไม่สามารถแยกแยะได้ว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยผู้ปกครองไม่ได้ให้ คำแนะนำ ขาดการควบคุมการผลิตรายการของสื่อที่แฝงด้วยความรุนแรง ก้าวร้าว สภาพแวดล้อมของสถานรับเลี้ยงเด็กก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กทะเลาะ斗 แลกเปลี่ยน กัน แรง ๆ โดยการเล่นกับกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมการเล่นเหมือน ๆ กัน เช่น กระโดดถีบ ตอบหน้า บีบคอก ผลัก และชกต่อย หรือไม่ก็ใช้เวลาที่หยาดคาย พูดช่มชู่ผู้อื่นให้รู้สึกหวาดกลัว กล่าวได้ว่าเด็กเป็นแก่น้ำที่ใส ใจจะใส่อะไรไปก็รับไว้หมด เพราะเด็กกลัวการลงโทษ อิทธิพล ดังกล่าวทำให้เด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพ มีพฤติกรรมความรุนแรง และสมควรที่จะมีการ แก้ไข โดยบุคคลในครอบครัว ชุมชน โรงเรียน และที่สำคัญคือภาครัฐต้องให้ความสำคัญอย่าง จริงจังในการพัฒนาเด็กให้มีแนวทางการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง เพื่อเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนา อนาคตของชาติต่อไป

2. ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กอายุ 2–6 ปี

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กที่ศึกษา คือ ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ความผูกพันระหว่างบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และการเลี้ยงดู ตามแนวคิดทฤษฎีบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านชุมชน ได้แก่ สภาพแวดล้อม พฤติกรรมของคนในชุมชน ปัจจัยสืบทอดทัศน์ ได้แก่ รายการโทรทัศน์ การดูหนัง ละคร ที่เด็กสามารถลอกเลียนแบบได้ และปัจจัยด้านสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพ ได้แก่ พื้นที่จำนวนห้องเรียน สนามเด็กเล่น จำนวนครุกร การให้รางวัลและการลงโทษ สิ่งแวดล้อมเหล่านี้สอดคล้องกับทฤษฎีอาชญาวิทยาที่ของซัฟเฟอร์แลนด์ ที่อธิบายถึงปัจจัยด้านครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดของเด็กจะเรียนรู้พฤติกรรมการทำผิดจากบุคคลในครอบครัวหรือจากคนใกล้ชิดสนิทสนม ทำให้เด็กมีพฤติกรรมไม่แตกต่างจากคนในครอบครัวได้ และยังสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social cognitive Learning Theory) ให้แนวคิดว่าเด็กที่ถูกเลี้ยงดูในครอบครัวที่มีการลงโทษรุนแรง มีความก้าวร้าวเห็นนิรดามารดาทะเลขะทุบตีกัน เมื่อเด็กโตขึ้นมาก็จะใช้วิธีการกระทำกับบุตรในลักษณะเดียวกัน และสนับสนุนว่าความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวจะส่งผ่านไปยังลูกหลาน (Intergeneration transmission) แสดงพฤติกรรมนั้นจึงสอดคล้องกับทฤษฎีบุคลิกภาพตามแนวคิดของฟรอยด์ที่เน้นให้เห็นว่าแต่ละคนมีสัญชาตญาณของความรุนแรงฝังอยู่ในมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาการในวัยเด็กจะได้รับการตอบสนองอย่างถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่ เด็กมีขั้นตอนพัฒนาการในทุกช่วงวัยของชีวิตที่สำคัญ และพฤติกรรมของเด็กช่วงวัย 0-3 ปีจะเป็นตัวกำหนดบุคลิกภาพ นิสัย ความนิ่งคิด และมีอิทธิพลต่อชีวิตเมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่

3. แนวทางป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กอายุ 2-6 ปี

ผลการศึกษา สามารถสรุปทัศนะของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรง พบประเด็นที่น่าสนใจ และอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1) แนวทางป้องกันและแก้ไขด้านครอบครัว

การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กควรเริ่มที่ครอบครัว ดังที่นันทพันธ์ ชินล้ำประเสริฐ (2546) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวทุกรูปแบบ มีความสอดคล้องกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยเกี่ยวกับการดูแลสุราของสามี ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาการพนัน และสารเสพติด ซึ่งเป็นสถาบันครอบครัวสถาบันแรกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างอนาคตที่ดีของชาติ โดยให้บทบาทบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

อบรมเลี้ยงดูฯ เอาใจใส่สมาชิกทุกคน การให้ความรักความเข้าอกเข้าใจอย่างถูกวิธีพร้อมทั้งควรให้เวลาแก่บุตร การให้คำชมเชย นอกจากนี้ควรให้ความรู้ผู้ปกครองเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้มีการลงโทษเชิงสร้างสรรค์ เป็นตัวอย่างที่ดีงามให้เด็กได้เห็นเป็นแบบอย่าง อีกทั้งสนับสนุนงานส่งเสริมชีวิตครอบครัว ให้มีอาชีพ มีรายได้ ให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ผู้ปกครองควรดูแลเค้าใจใส่ให้ความร่วมมือในการอบรมเด็ก การลงโทษเด็กนั้นควรใช้เหตุผลและอธิบายให้เด็กเข้าใจ มีการเล่านิทานคุณธรรมให้เด็กฟังเพื่อขัดเกลาพฤติกรรมที่รุนแรงของเด็กลดลง การปลูกฝังให้มีเมตตาจิตมีความอ่อนโยนในจิตใจส่งผลให้เด็กมีความมองงามพร้อมที่จะให้ความรักแก่บุคคลรอบด้านอันเป็นพลังที่สำคัญในการพัฒนาสังคมต่อไป นอกจากนี้แล้ว จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย (2544) ได้ศึกษาปัจจัยด้านแวดล้อมต่อพัฒนาการความรุนแรงของเด็กอายุ 2-6 ปี นั้น พบว่าเด็กเติบโตมาในสภาพแวดล้อม มีการอบรมเลี้ยงดูเข่นได้ เด็กมักจะมีพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกับวัฒนธรรมความรุนแรงของสังคมนั้น แม้แต่ครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยอยู่ที่สุดในการปั่นเพาเวอร์ผู้เป็นสิ่งมหัศจรรย์ที่สุด ระดับความรู้การศึกษาของผู้ปกครอง และสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว

2) แนวทางป้องกันและแก้ไขปัจจัยด้านสื่อโทรทัศน์

ด้านสื่อโทรทัศน์และร้านเกมต่าง ๆ ขาดจิตสำนึกที่ดีในการนำเสนออย่างเพียงประโยชน์ทางธุรกิจการค้าเท่านั้น โดยนำเสนอถึงความรุนแรงและพฤติกรรมการต่อสู้ซึ่งส่งผลให้เด็กเกิดการลอกเลียนแบบและนำไปปฏิบัติกับผู้อื่นโดยไม่รู้ว่าสิ่งเหล่านั้นถูกหรือผิด เมื่อเป็นเช่นนี้การป้องกันในกลุ่มคณะกรรมการชุมชนควรจัดอบรมผู้ปกครองเรื่อง อิทธิพลของสื่อต่อความรุนแรงของเด็ก บิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องเห็นความสำคัญและอันตรายจากสื่อโดยช่วยแนะนำรายการโทรทัศน์หรือเลือกสิ่งที่ดีให้แก่บุตร ควรกำหนดระยะเวลาในการดูโทรทัศน์ สอดคล้องกับงานวิจัยที่ ลักษณ์ คง lakh (อ้างถึงใน ชนิชสุชา ชวนชื่น, 2550) ทำการสำรวจ พฤติกรรมการดูโทรทัศน์ของเด็ก พบว่า เด็กไทยร้อยละ 91 ดูโทรทัศน์ทุกวัน พ่อแม่ควรให้คำแนะนำทุกครั้งเมื่อพับเห็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับวัยเด็ก เห็นพฤติกรรมการลอกเลียนแบบของบุตร นอกจากนี้ควรนำเด็กไปสวนสาธารณะเพื่อให้เด็กได้เปลี่ยนบรรยากาศจากการที่ได้อยู่ในห้องคับแคบ หันไปทำกิจกรรมอย่างอื่นบ้าง สำหรับการแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงของบุตรโดยการตี ต้องทำอย่างมีเหตุผล เมื่อตีแล้วควรพูดสอนแนะนำให้เด็กเกิดความเข้าใจถึงการทำที่ไม่เหมาะสม ดังที่ ศรีกันยา วงศ์ (2550) สำรวจพฤติกรรมการดูโทรทัศน์ของเด็กกับพ่อแม่ ต้องค่อยชี้แจงสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมให้กับบุตร

3) แนวทางป้องกันและแก้ไขด้านชุมชน

ผู้นำชุมชนควรสอดส่องดูแลปัญหาเด็กในชุมชนให้มีกิจกรรมที่ปลอดภัยจัดบริเวณลานกีฬาเพื่อเป็นสถานที่สำหรับคนในชุมชนเพื่อสำหรับเล่นกีฬารือเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจสนับสนุนและนำเด็กไปเล่นเครื่องสนามเด็กเล่นที่ใต้ทางด่วน เพื่อผ่อนคลายอารมณ์ จัดมุมความรู้ให้แก่เด็ก ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองช่วยกันสอดส่องดูแลอบรมบุตรหลาน ป้องกันจุดเสี่ยงต่อขันตราย ควบคุมการเข้าออกของคนในชุมชน จัดสภาพแวดล้อมที่ดีและเข้มแข็งให้แก่เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชุมชน ควรกำกับติดตามร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยของคนในชุมชนโดยส่งเสริมจิตสำนึกจิตอาสามีความเป็นหน้าหนึ่งใจเดียวกัน

จัดกิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์หรืองานยุติธรรมชุมชน ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเพราะความแออัดของชุมชนทำให้เกิดความเครียด พอดเครียดก็ต้องหาทางออก เช่น ดื่มน้ำ ลุกน้ำ ลุกน้ำพนันหากเล่นเสียก็เครียดเพิ่มขึ้นอีก คนในชุมชนมีรายได้น้อย แต่ต้องอาศัยอยู่ในสังคมเมืองที่มีค่าครองชีพสูง ครอบครัวจึงมีเวลาให้กันน้อย ลูกก็ขาดความรักความอบอุ่น หันไปหาเพื่อนที่ไม่ครอบคลุมไปในทางที่ไม่สร้างสรรค์ บ้างใช้สารเสพติด บ้างใช้อบายมุขเป็นทางออก เล่นการพนันเพราะมีเวลาว่างมาก สำหรับกลุ่มที่ไม่มีงานประจำทำบางคนเล่นการพนันเพื่อคลายเครียด หรือติดเป็นนิสัยก็มี สภาพสังคมเมืองมีสิ่งบ่วยมาก ทำให้เยาวชนที่ขาดวุฒิภาวะหลงผิด ดังที่นันทพันธ์ ชินล้ำ ประเสริฐ (4546) วิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว ทุกเรื่องมีความสอดคล้องกันโดยเฉพาะปัจจัยการดื่มน้ำ ข้าวของสามี ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาการพนันและยาเสพติด คนในชุมชนมักถูกมองในแง่ลบไม่ค่อยได้รับโอกาสจากสังคม แม้ในปัจจุบันสังคมให้โอกาสมากขึ้นอย่างไรก็ตามแต่ยังมีปัญหาที่สะสมมานาน จึงต้องใช้เวลาในการปรับเปลี่ยนทัศนคติ

4) แนวทางป้องกันด้านสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเพพ

สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเพพยังเป็นสถาบันที่สำคัญในการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กให้ประพฤติตนอย่างเหมาะสม แต่ทั้งนี้ ในส่วนของโครงสร้างทางกายภาพ และกิจกรรมการทำเงินงานด้านต่าง ๆ ยังมีปัญหาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก กลุ่มตัวอย่างจึงมีความเห็นว่า ควรมีการขยายอาคารเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนเด็กที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากปัจจุบันมีครู 8 คน เด็กจำนวนทั้งหมด 100 คน และแม่ครัว 1 คน สภาพโดยทั่วไปเป็นบ้านไม้ 2 ชั้น แบ่งเป็นชั้นล่าง จัดเป็นห้องเด็กเล็ก ห้องโภคประสงค์ ห้องอาหาร และห้องครัว ชั้นบนจัดเป็น ห้องเรียน 2 ห้อง และห้องพักเจ้าหน้าที่ 1 ห้อง ขนาดของอาคารมีความกว้าง 6.34 เมตร กว้าง 3.76 เมตร ซึ่งสภาพแวดล้อมของสถานรับเลี้ยงเด็กจัดอยู่ในบริเวณที่มีความแออัด มลพิษทางเสียง อีกที่กากของรตบระหว่างกันเนื่องจากติดต่อกัน แต่สถานรับเลี้ยงเด็กติดต่อกันไม่ติดกัน

ครูและพี่เลี้ยงไม่ควรลงโทษเด็กด้วยวิธีการที่รุนแรงเกินไป เช่น การตี ชู๊เด็กให้กลัว ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพค่อนข้างดื้อ และชนมากบางครั้งครูจะเป็นต้องหัววิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้เด็กอยู่นิ่ง ๆ บ้าง จัดให้มีกิจกรรมที่ปลดปล่อย มีที่เล่น สำหรับผ่อนคลายอารมณ์ ส่งเสริมกิจกรรมเรื่องการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การเคารพตนเองให้เกียรติผู้อื่น

ควรประสานงานขอความร่วมมือกับกลุ่มเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน และสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพ เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อขอรับการสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ในการพัฒนาสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพให้เหมาะสมสมสำหรับการดูแลเด็กเนื่องจาก ภาครกิจหลักของสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพ เดิมที่รับดูแลเด็กอายุ 2 ปีครึ่ง ถึง 6 ปี ปัจจุบันได้เปลี่ยนและปรับตามความต้องการของชุมชนซึ่งเป็นลูกหลานของคนในชุมชนเอง

ชื่อไฟล์: 11บทที่ 4
ไดเรกทอรี: G:\14ส่องแสง
แม่แบบ: C:\Documents and Settings\admin\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dot
ชื่อรุ่ง: บทที่ 4
เรื่อง:
ผู้เขียน: iLLuSioN
คำสำคัญ:
ข้อคิดเห็น:
วันที่สร้าง: 12/05/52 ๑๒/๐๕/๕๒ ๒๐๑๔ น.
เปลี่ยนหมายเลข: 53
บันทึกถ่ายเอกสาร: 11/06/52 ๑๑/๐๖/๕๒ ๐๗:๐๖ น.
บันทึกถ่ายเอกสาร โดย: vip
เวลาในการแก้ไขทั้งหมด: 1,522 นาที
พิมพ์ครั้งสุดท้ายเมื่อ: 22/06/52 ๒๒/๐๖/๕๒ ๐๕:๕๖ น.
เป็นงานพิมพ์ที่เสร็จสิ้นชิ้นสุดท้าย
จำนวนหน้า: 19
จำนวนคำ: 4,793 (ประมาณ)
จำนวนอักษร: 27,323 (ประมาณ)